

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **01 Mart 2024**

Sayı : **4070**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10136

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
29.02.2024

Evrin Karakoz
Aydın Milletvekili

Pamuk; “Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler” grubunda buğdaydan sonra ikinci büyük hasılaya sahip alan verimliliği en yüksek ürün konumundadır. 5488 sayılı Tarım Kanunu ile tarımsal destekleme politikası uygulamaları arasında bariz çelişkiler ve yasaya aykırılıklar görülmektedir. Ayrıca günümüz koşullarına göre arz açığı ürünlerin başlarında gelen pamuk üretiminin artırılması için daha kapsamlı desteklemelerin verilmesi için uygulamaya sokulması kaçınılmaz bir gerçek olmuştur.

Bu Bağlamda;

1. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun “Tarımsal Destekleme Araçları”nı tanımlayan 19. maddesinin (b) bendinde bir tarımsal destekleme aracı olarak “fark ödemesi” şöyle tanımlanmaktadır: “Çiftçilere üretim maliyetleri ile iç ve dış fiyatlar dikkate alınarak fark ödemesi desteği verilir. Fark ödemesi desteği öncelikle arz açığı olan ürünleri kapsar. Her yıl, fark ödemesi kapsamına alınacak ürünler ile ödeme miktarları Kurul tarafından belirlenir. Fark ödemesinden yararlanacak çiftçilerden üretim faaliyeti ve ürünlerin satışına ilişkin belgeler istenebilir.” 2006 yılında yasalaşmış olan kanunun bu hükmü şimdiye kadar uygulandı mı? Uygulandıysa ödenen fark miktarı 2018 yılından önce ne kadardı 2018 yılından sonra yıllar itibariyle ne kadar oldu?
2. Eğer prim ödemeleri fark ödemesi sisteminin bir uygulanma şekli değilse -ki tanıma uymaması ve her yıl keyfi olarak belirlenmesi bunu gösteriyor- o zaman kanunda bir destekleme aracı olarak fark ödemesinden ayrı olarak açıklanması gerekmez miydi?
3. Ülke tekstil sanayiinin çok ihtiyaç duyduğu bir üründe, hiç olmazsa mazot ve gübre desteğini pamuk için farklılaştırarak girdi maliyetlerini aşağıya çekmeyi veya ek primlerle desteklemeyi neden düşünmüyorsunuz?
4. Ekilen 550 bin hektar alanda ortalama 2 milyon 750 bin kütlü pamuk ve 1 milyon ton lif pamuk üretimi yapılan ülkemizde geçen yıl 250 lira olan mazot desteğini bu yıl için 345 liraya çıkarmak üretici açısından pek anlamlı olmamıştır dolayısıyla saf pamukta kritik eşik sayılan 3 milyon ton yıllık üretimi yakalamak ve aşmak adına mazot desteğini neden 500 liranın üzerine çıkartmıyorsunuz?
5. Üreticinin önünü görebilmesi bakımından primlerin önümüzdeki 5 yıl için peşinen açıklamasını ve bugünkü prim miktarının her yıl en az pamuk üretim maliyetlerindeki artış ya da en az enflasyon oranında (hangisi daha yüksekse) arttırmayı düşünmüyorsunuz?
6. Gene üreticinin işine daha çok yaraması bakımından, çiftçi kayıt sistemi (ÇKS) ve çiftçinin ürün ekim beyanları dikkate alınarak primin hiç olmazsa yarısını neden ekim zamanında ödemiyorsunuz?

7. Tarıma verilen toplam desteğin çiftçinin kullandığı mazottaki ÖTV ve KDV ile geri alındığı, bu arada Tarım Kanunu'nun 21. maddesindeki tarımsal destekleme için "*bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz*" hükmünün yıllardır ancak yarısı mertebesinde uygulandığı göz önüne alındığında tarım ve ekonomi açısından stratejik ve hayati önemi olan pamuk destekleri konusuna el atmayı neden düşünmüyorsunuz?
8. Yerli pamuk kullanan sanayicinin desteklenmesini, lisanslı depoculuk sisteminin teşviki için depolama maliyetlerinin bir bölümünün devletçe karşılanmasını, mazot ve gübre gibi girdiler üzerindeki KDV oranlarının düşürülmesini ve çiftçiye ÖTV'siz mazot verilmesi için neden bir çalışma yapmıyorsunuz?